

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри обліку та аудиту

Протокол № 17 від "с~~ч~~" 06 2018 р.

Зав. кафедри

 Т.В. Кожухова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ»

(заочна форма навчання)

Кількість кредитів ECTS 6

Розробник: Шендригоренко М.Т.
доцент кафедри обліку та аудиту,
к.е.н., доцент

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Вибіркова для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Кількість модулів	1
Лекції, години	10
Практичні/семінарські, годин	8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	162
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета - формування професійних компетентностей щодо підготовки та надання релевантної облікової інформації як основи для прийняття обґрунтованих рішень в ході управління діяльністю підприємства.

Завдання: ознайомлення з концептуальними засадами бухгалтерського обліку як інформаційного джерела для управління діяльністю економічного суб'єкта; набуття вмінь побудови та трансформації бухгалтерського обліку як інформаційно-комунікаційної системи в системі управління підприємством; формування професійних суджень у сфері бухгалтерського обліку в управлінні підприємством, при розробці та реалізації стратегії економічного суб'єкта.

Предмет: сукупність теоретичних та практичних аспектів формування облікової інформації для управління економічним об'єктом.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством

Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством

Тема 3. Принципи, методика і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності

Тема 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень

Тема 5. Облікова політика в ціноутворенні

Тема 6. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства

Тема 7. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством

Тема 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством

Тема 9. Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень

Тема 10. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (заочна форма навчання)					
	усього	у тому числі:				
		лекц.	пр./сем.	лаб.	інд.	срс
Змістовий модуль 1. Значення і особливості облікової інформації в процесі управління підприємством						
Тема 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством	22	1	1	-	-	20
Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством	22	1	1	-	-	20
Тема 3. Принципи, методики і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності	22	1	1	-	-	20
Разом за змістовим модулем 1	66	3	3	-	-	60
Змістовий модуль 2. Особливості використання облікової інформації за умови застосування концепції вартісно-орієнтованого управління						
Тема 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	22	1	1	-	-	20
Тема 5. Облікова політика в ціноутворенні	22	1	1	-	-	20
Тема 6. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	17	1	1	-	-	15
Тема 7. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством	16,5	1	0,5	-	-	15
Тема 8. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	13,5	1	0,5	-	-	12
Тема 9. Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень	11,5	1	0,5	-	-	10
Тема 10. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень	11,5	1	0,5	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	114	7	5	-	-	102
Усього годин	180	10	8	-	-	162

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Значення і особливості облікової інформації в процесі управління підприємством		
1	Семінар – розгорнута бесіда Облікова інформації в управлінні підприємством: функції та користувачі	2
2	Семінар з виконанням практичних завдань Управлінська звітність: характеристика та вимоги до складання	2

Змістовий модуль 2. Особливості використання облікової інформації за умови застосування концепції вартісно-орієнтованого управління		
3	Семінар з виконанням практичних завдань Сутність збалансованої системи показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством	2
4	Семінар з виконанням практичних завдань Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення управління фінансами	2
Всього		8

5. Індивідуальні завдання

1. Розв'язати індивідуальне завдання, запропоноване у темі 1 «Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством», темі 2 «Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством» у третьому розділі методичних рекомендацій для вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством».

2. Розв'язати індивідуальне завдання, запропоноване у темі 5 «Облікова політика в ціноутворенні» у третьому розділі методичних рекомендацій для вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством».

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Назва модулю	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Значення і особливості облікової інформації в процесі управління підприємством	60	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: функції облікової інформації; користувачі та їхні вимоги до облікової інформації про підприємство; фактори, що впливають на організаційну побудову бухгалтерського обліку в управлінні; бухгалтерський облік як інформаційна система управління підприємством; види бухгалтерського обліку; порівняльні характеристики управлінського та бухгалтерського обліку; характеристика та вимоги до управлінської звітності; підходи та методи побудови бюджетів; визначення центрів витрат і центрів відповідальності в системі управління підприємством. Джерело: [1-10]. [40-42]. 2. Самотестування. 3. Підготовка індивідуального завдання.	Тестування, виконання індивідуального завдання
Змістовий	102	1. Опрацювання конспекту лекцій та	Тестування,

<p>модуль 2. Особливості використання облікової інформації за умови застосування концепції вартісно-орієнтованого управління</p>		<p>рекомендованої літератури для обговорення питань: сутність та класифікація витрат підприємства; чинники, що впливають на поведінку витрат; сутність процесу управління витратами; концепції управління витратами; розробка політики ціноутворення на підставі типів ринку; основні методи визначення ціни продукції; принципи оцінки вартості підприємства; вартість капіталу підприємства; підходи до оцінки вартості підприємства; сутність збалансованої системи показників; підходи щодо формування системи показників оцінки діяльності підприємства; складові збалансованої системи показників; фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення управління фінансами; види звітності та її призначення для управління; вимоги до складання фінансової звітності з боку управління; Вимоги П(С)БО для складання форм фінансової звітності; перевірка узгодженості показників фінансової звітності; екологічні рішення як частина соціально відповідального бізнесу; сутність політики споживання ресурсів; податкова звітність як підстава для прийняття екологічних рішень; платники екологічного податку; соціальна відповідальність бізнесу; соціальна звітність – принципи складання; кількісні показники соціальної звітності; порядок складання і подання соціальної звітності. Джерело: [1-10].[11- 39]. [40 -42]. 2. Самотестування. 3. Підготовка індивідуального завдання.</p>	<p>виконання індивідуального завдання</p>
<p>Разом</p>	<p>162</p>		

7. Результати навчання

1	Розуміння концептуальних засад використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела для управління діяльністю економічного суб'єкта
2	Знання теорії, методології та практики формування облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління підприємством
3	Знання теоретичних, методичних та практичних засад використання облікової інформації як інформаційного джерела в управлінні діяльністю економічного суб'єкта
4	Розуміння порядку формування бухгалтерської звітності для управління

	підприємством
5	Розуміння сутності професійного судження та порядку його застосування в бухгалтерському обліку
6	Уміння класифікувати облікову інформацію, організувати формування облікової інформації за стадіями облікового процесу, здійснювати підготовку бухгалтерської звітності враховуючі інформаційні потреби управління підприємством
7	Уміння формувати управлінську бухгалтерську звітність
8	Уміння визначати існуючі та потенційні інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством
9	Уміння оцінювати якість облікової інформації, системи бухгалтерського обліку та бухгалтерської звітності
10	Уміння консультувати управлінський персонал підприємства щодо облікової інформації, наданої в бухгалтерських звітах,
11	Уміння професійно виконувати розрахунки
12	Уміння застосовувати техніки та методики надання облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління підприємством
13	Уміння приймати управлінські рішення та формувати професійне судження про побудову й трансформацію системи бухгалтерського обліку для потреб управління підприємством
14	Уміння організувати систему бухгалтерського обліку та звітності у відповідності з вимогами менеджменту підприємства
15	Уміння розробляти алгоритми рішення управлінських проблем з використанням відповідних інструментів

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
15	20	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Дорошук Г.А. Антикризове управління підприємством: теорія та практика [Текст] : навч. посіб. / Г. А. Дорошук, Н. М. Дащенко; Рек. Мін. освіти і науки України. - Львів : Новий Світ-2000, 2010. – 332 с.
2. Едвард, Вонг Сек Кин. Стратегічні інновації професійних бухгалтерських фірм у контексті глобальної конкуренції: англ. мова / Вонг Сек Кин Едвард, Сінх Гурчаран, Муї Ї Чеок. // Актуальні проблеми економіки – 2013. – № 6. – С.261-267.
3. Жиглей І.В. Бухгалтерський облік соціально-відповідальної діяльності суб'єктів господарювання: необхідність та орієнтири розвитку [Текст]: монографія /І. В. Жиглей; Житомир. держ. технол. ун-т. - Житомир: ЖДТУ, 2010. – 495 с.
4. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки [Текст] : монографія / І. В. Замула. - Житомир. держ. технол. ун-т. - Житомир : ЖДТУ, 2010. - 440 с.
5. Корягін М.В. Оцінювання вартості підприємства в системі бухгалтерського обліку [Текст]: монографія / М.В. Корягін: Львів: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2012. – 262 с.
6. Лаговська О.А. Бухгалтерський облік для управління: гносеологічний та епістемологічний конфлікти [Текст]: монографія / О.А. Лаговська; ред.: Ф. Ф. Бутинець; Житомир. держ. технол. ун-т. - Житомир, 2011. - 344 с.
7. Лаговська О.А., С.Ф. Легенчук, В.І. Кузь, Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: [навч. посіб.] / О.А. Лаговська, С.Ф. Легенчук, В.І. Кузь, С.В. Кучер. – Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. – 416 с.
8. Лаговська О.А. Обліково - аналітичне забезпечення вартісно - орієнтованого управління: теорія та методологія: монографія / О.А. Лаговська. – Житомир : ЖДТУ, 2012. – 676 с.
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України [від 16.07.1999 р. № 996-XIV] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/Zak_basa/Z996/>
10. Стеценко І.Т. Менеджмент, маркетинг, бізнес, економіка: термінол. довідник / І.Т. Стеценко. – Донецьк: ВД «Кальміус», 2010. – 464 с.

Допоміжна

11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.02. 2013 р. № 73]. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000р. №92]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи». [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 18.10.1999р.№242].[Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. №246]. [Електронний ресурс].— Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999р. № 237]. [Електронний ресурс].— Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000р. №20]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 91] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001р. № 559] [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000р. №181]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. №290]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999р.]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000р. № 353]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>

23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2001р. №205]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999р. №163]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.07.1999 р. № 176]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив зміни валютних курсів» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 «Вплив зміни цін та інфляції» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.02.2002р. № 147]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 18.06.2001 р. № 303]. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 16.07.2001р. №344]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003р. №601]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та діяльність, що припиняється» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. №617]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 24.12.2004 р. № 817]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>

34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 19.05.2005 р. № 412]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005р. №790]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2006р. №415]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02.07.2007р. № 779]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 33 «Витрати на розвідку запасів корисних копалин» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 26.08.2008р. № 1090]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 34 «Платіж на основі акцій» [Текст]: [затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.12.2008р. № 1577]. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>

Інформаційні ресурси

40. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційний сайт – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua> – Назва з екрана.
41. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua>. – Назва з екрана.
42. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]: офіційний веб – сайт. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>. – Назва з екрана.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри

_____ Т.В. Кожухова

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Значення і особливості облікової інформації в процесі управління підприємством	3	Січень 2019 року	3	Травень 2019 року	60	Лютий 2019 року	09.04.2019 р.
2	Змістовий модуль 2. Особливості використання облікової інформації за умови застосування концепції вартісно-орієнтованого управління	7		5		102	Березень 2019 року	23.04.2019 р.
3	Індивідуальне завдання							13.05.2019 р.